

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α4**

Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κώδικας : 176 71 - Καλλιθέα

Τηλέφωνο : 2131604538

ΦΑΞ : 2131604567

Καλλιθέα 06/11/2018

Αριθμός απόφασης 4603

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως ισχύει.

β. Του άρθρου 11 της Δ.ΟΡΓ.Α 1036960 ΕΞ 2017/10.03.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε (ΦΕΚ 968 Β/22.03.2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε)»

γ. Την ΠΟΛ 1064/2017 Απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε ΦΕΚ Β 1440/27-4-2017.

2.Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016 /30.08.2016(ΦΕΚ Β 2759 / 01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4.Την από 08/6/2018 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή του ΑΦΜ, κατοίκου κατά της υπ' αριθ./03-05-2018 αρνητικής απάντησης, εκδοθείσας επί της από 08/03/2018 αίτησης του προσφεύγοντος , του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ Αγίων Αναργύρων και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5.Την υπ' αριθ./03-05-2018 αρνητική απάντηση, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αγίων Αναργύρων της οποίας ζητείται η ακύρωση.

6.Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

7.Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α5 όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 08/6/2018 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή του ΑΦΜ, η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμεστε τα ακόλουθα:

Με την υπ' αρ./03-05-2018 αρνητική απάντηση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αγίων Αναργύρων δεν έγινε αποδεκτή η από/5-7-2016 Έκθεση Αποποίησης Κληρονομιάς στο Ειρηνοδικείο Περιστερίου εκ μέρους του προσφεύγοντος με την οποία δήλωσε ότι αποποιείται την περιουσία του πατέρα του ο οποίος απεβίωσε στις 09/11/2014 κατοίκου στη ζωή

Με την αρνητική αυτή απάντηση ο προϊστάμενος της Δ.ΟΥ ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι:

« Διά του παρόντος, διαβιβάζουμε **λόγω αρμοδιότητας της Δ.Ο.Υ. Α' Περιστερίου**, όσον αφορά την εξέταση του αιτήματος επιστροφής του ανωτέρω φορολογούμενου, τη σχετική αίτηση του στην εν λόγω Δ.Ο.Υ.

Περαιτέρω, **στα πλαίσια της δικιάς μας αρμοδιότητας**, ενημερώνουμε τον φορολογούμενο ότι δεν έγιναν δεκτά από την Υπηρεσία μας τα συνημμένα στην ανωτέρω αίτηση δικαιολογητικά αποποίησης της κληρονομιάς του θανόντος πατρός του, καθώς αφενός στο επισυναφθέν αντίγραφο της υπ' αρ.,/16 έκθεσης αποποίησης κληρονομιάς ενώπιον του Ειρην. Περιστερίου αναγράφεται ως ημ/νία θανάτου η 09^η. 11.2014 και ως ημ/νία (πέραν της 4μηνος προθεσμίας) αποποίησης η 05^η.07.2016, αφετέρου από το επισυναφθέν αντίγραφο της υπ' αρ./21-12-2017 απόφασης της Τ.Δ.Ε. ΕΦΚΑ προκύπτει ότι τούτη εκδόθηκε κατόπιν ενστάσεως του φορολογούμενου κατά απόφασης του Δ/ντή του Τοπικού Υποκ/τος Περιστερίου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ενώ στα πλαίσια λειτουργίας της Α.Α.Δ.Ε. εκδίδεται αντιστοίχως απόφαση της Δ/νσης Επίλυσης Διαφορών (Δ.Ε.Δ.) κατόπιν υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής του άρ.63 παρ.1 του ν.4174/2013.

Σημειωτέον, τέλος, ότι κατά του παρόντος εγγράφου μας, κατά το μέρος που αφορά τη μη αποδοχή των δικαιολογητικών αποποίησης από την Υπηρεσία μας, μπορεί να ασκηθεί η ως άνω ενδικοφανής προσφυγή εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη του. Η υποβολή της γίνεται στην Υπηρεσία μας και διαβιβάζεται στη Δ.Ε.Δ. Επ' αυτής πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι και τα έγγραφα στα οποία βασίζεται το αίτημα επανεξέτασης (βλ ΠΟΛ. 1064/2017).».

Ο προσφεύγων με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά να επανεξεταστεί η αίτησή του και να ακυρωθεί η με αριθ. πρωτ./03-05-2018 αρνητική απάντηση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αγίων Αναργύρων , ώστε:

Να ανακληθεί η προσβαλλόμενη απάντηση της Δ.Ο.Υ. Αγίων Αναργύρων

Να γίνει δεκτό ότι αποποιήθηκε νομίμως την κληρονομιά του πατέρα του

Να γίνει δεκτό το αίτημα του περί επιστροφής χρημάτων που είχε καταβάλει προς τη Δ.Ο.Υ. Α' Περιστερίου για την εξόφληση των χρεών του θανόντος πατέρα του.

προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους :

Για το θάνατο του πατέρα του τελούσε σε πλήρη άγνοια δεδομένου ότι από βρεφικής ακόμη ηλικίας δεν είχα σχέσεις μαζί του λόγω εμπλοκών του με την Δικαιοσύνη οπότε και ενημερώθηκε για το θάνατό του όταν παρέλαβε την Απόφαση από το Ι.Κ.Α. στις 18/03/2016 και

εντός της προβλεπόμενης από τον νόμο προθεσμία (4μηνο από της γνώσεως) **έκανε δήλωση αποποίησης κληρονομιάς**. Συνεπώς μπορεί να θεωρηθεί εμπρόθεσμη η αποποίηση κληρονομιάς (με αρ./2016) και να γίνει δεκτό το αίτημα του περί επιστροφής χρημάτων που πλήρωσε για την εξόφληση των χρεών του θανόντος πατέρα του.

Το Ι.Κ.Α. έκανε δεκτή την από 06.12.2017 ένστασή του με αποτέλεσμα να διαγραφούν τα χρέη του πατέρα του

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2961/2001 υπόχρεος σε φόρο είναι ο δικαιούχος της κτήσης, σε περίπτωση περισσότερων δικαιούχων καθένας ανάλογα με την περιουσία που αποκτά.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 2961/2001 η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 62 του Ν. 2961/2001 προθεσμία υποβολής της δήλωσης σε κάθε περίπτωση κατά την οποία υπάρχει υποχρέωση υποβολής δήλωσης αρχικής ή νέας, αυτή υποβάλλεται:

α) μέσα σε έξι (6) μήνες αν ο κληρονομούμενος απεβίωσε στην ημεδαπή και

β) μέσα σε ένα έτος, αν ο κληρονομούμενος απεβίωσε στην αλλοδαπή ή αν ο κληρονόμος διέμενε στην αλλοδαπή, κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 παρ.2 του Ν.2961/2001, η προθεσμία για την υποβολή δήλωσης αρχίζει:

α) από το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου, για τους εξ αδιαθέτου κληρονόμους.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 64 του Ν. 2961/2001, οι προθεσμίες της παρ.1 του άρθρου 62 του Ν. 2961/2001 μπορούν να παραταθούν μέχρι τρεις (3) μήνες κατά ανώτατο όριο από τη νόμιμη λήξη τους, μετά από αίτηση του υπόχρεου σε δήλωση.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 68 του Ν. 2961/2001, ορίζεται ότι η δήλωση υποβάλλεται με κατάθεση στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. από τους υπόχρεους, κατά το άρθρο 61, ή από τους πληρεξούσιους αυτών και υπογράφεται από αυτούς ενώπιον του αρμοδίου υπαλλήλου που την παραλαμβάνει.

Επειδή, η 4μηνη προθεσμία για την αποποίηση δίνει τη δυνατότητα στον προσωρινό κληρονόμο, να εξετάσει αν συμφέρει να αποδεχθεί την κληρονομιά, ερευνώντας για τις υποχρεώσεις και για τις οφειλές που είχε ενδεχομένως ο κληρονομούμενος.

Επειδή, έχει προβλεφθεί από το νόμο, ώστε η προθεσμία υποβολής της δήλωσης (6 μήνες, πλέον 3 μηνών με παράταση), να είναι μεγαλύτερη εκείνης για την αποποίηση (4 μήνες), με το σκεπτικό ότι θα ακυρώνονταν αποδοχές, μόλις εμφανίζονταν χρέη ή δανειστές που θα απαιτούσαν την ικανοποίηση τους .

Επειδή, η πλάνη για να οδηγήσει σε δυνατότητα ακύρωσης πρέπει να είναι ουσιώδης, δηλαδή ν' αναφέρεται σε τέτοιο σπουδαίο σημείο της αποδοχής, ώστε ο κληρονόμος αν γνώριζε την πραγματική κατάσταση, δεν θα αποδεχόταν την κληρονομιά (άρθρα 140 & 141 Α.Κ.)

Τέτοια ουσιώδης πλάνη μπορεί ν' αναφέρεται στην ταυτότητα της κληρονομιάς, π.χ. ο κληρονόμος από πλάνη δεν γνώριζε ότι η κληρονομιά είναι αποτέλεσμα παράνομων πράξεων ή στην ταυτότητα του κληρονομούμενου, στο βαθμό βέβαια που αυτό αποτελεί πλάνη ως προς την επαγωγή.

Επειδή αποποίηση είναι η μονομερής δήλωση του κληρονόμου ότι δεν θέλει την κληρονομιά και την αποκρούει. Είναι δικαίωμά του να αποποιηθεί την κληρονομιά εάν θεωρήσει πως δεν τον συμφέρει να την αποδεχθεί. (Κ.Πολ.Δ. 812)

Η δήλωση της αποποίησης γίνεται στον Γραμματέα του δικαστηρίου της κληρονομιάς δηλαδή στο Ειρηνοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ο κληρονομούμενος είχε κατά το χρόνο του θανάτου του την κατοικία του και, αν δεν είχε κατοικία ούτε διαμονή, το Ειρηνοδικείο της Πρωτεύουσας του Κράτους. ΑΚ 1848

Η προθεσμία αποποίησης είναι **4 μήνες από το θάνατο του κληρονομούμενου** (η προθεσμία αυτή μπορεί να αρχίσει να «υπολογίζεται» από τότε που ο κληρονόμος έλαβε γνώση της επαγωγής της κληρονομιάς σε αυτόν) .

Ο νόμος θεωρεί ότι κάποιος είναι κληρονόμος πλέον, δηλαδή έχει σιωπηρώς αποδεχθεί την κληρονομιά, όταν έχει παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία των 4 μηνών για να προβεί σε αποποίηση.

Επαγωγή είναι η μεταβίβαση (η κτήση του δικαιώματος) της κληρονομιαίας περιουσίας στον κληρονόμο ή στον κληροδόχο της περιουσίας που κληρονομείται από τον νόμο ή από την διαθήκη, 1710 Α.Κ.

Δηλαδή:

Α. Μεταβίβαση του δικαιώματος στην περιουσία εκ του νόμου στους εγγύτερους-πλησιέστερους συγγενείς

Β. Μεταβίβαση του δικαιώματος στην περιουσία εκ τής διαθήκης στου εγγύτερους συγγενείς ή και άλλα μη συγγενικά πρόσωπα

Ως προς τη γνώση της επαγωγής στον αποποιοούμενο επισημαίνεται ότι, για την παραδοχή της ως αφετηρίας της προθεσμίας, δεν αρκεί η γνώση του θανάτου του κληρονομούμενου, αλλά επιπροσθέτως και των περιστατικών εκείνων που συνιστούν τους αναγκαίους νομικούς όρους για την κλήση του κληρονόμου στην κληρονομιά του αποβιώσαντος, όπως, π.χ., είναι η ανυπαρξία διαθήκης και η εγγύτερη συγγενική σχέση με τον κληρονομούμενο.

Χρόνος επαγωγής στην κληρονομιά:

Είναι ο χρόνος θανάτου του κληρονομούμενου

Η αποποίηση είναι άκυρη στις παρακάτω περιπτώσεις:

Α. Αν ο κληρονόμος δηλώσει αρχικά ότι αποδέχεται ρητά ή σιωπηρά την κληρονομιά, και μετά κάνει και αποποίηση, τότε η αποποίηση αυτή θεωρείται άκυρη. Άρθρο 1849 Α.Κ.

Β. Αν γίνει μετά την πάροδο της προθεσμίας για αποποίηση. Αν περάσει η προθεσμία, η κληρονομιά θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή σιωπηρώς. Άρθρο 1850 Α.Κ.

Γ. Αν έγινε πριν από την επαγωγή της περιουσίας **ή από πλάνη** ως προς το λόγο της επαγωγής. Επίσης είναι άκυρη, αν έγινε υπό αίρεση ή προθεσμία ή για μέρος της κληρονομιάς. Άρθρο 1851

Επειδή, πλάνη περί τα πράγματα σημαίνει (βιβλ. Ν. Παπαντωνίου Γενικές αρχές του Α.Δ σελ 388) ανακριβή παράσταση της πραγματικότητας. Αυτός που κάνει λάθος αγνοεί την πραγματική κατάσταση και νομίζει ότι κάποια άλλη κατάσταση διαφορετική από την αληθινή είναι η πραγματική.

Ουσιώδης πλάνη σύμφωνα με το άρθρο 141 ΑΚ είναι εκείνη που αναφέρεται σε σημείο τέτοιας σπουδαιότητας , ώστε αυτός που πλανήθηκε αν γνώριζε την αληθινή κατάσταση δεν θα επιχειρούσε την δικαιοπραξία δηλ δεν θα υπέβαλε δήλωση. Και διευκρινίζει στο επόμενο άρθρο 142 ΑΚ , ότι ως ουσιώδης πλάνη θεωρείται εκείνη που αναφέρεται στις ιδιότητες του προσώπου ή του πράγματος, ενώ αντίθετα σύμφωνα με το άρθρο 143 του ΑΚ η πλάνη περί τα προαγωγικά αίτια της βούλησης δεν είναι ουσιώδης.

Εσφαλμένη ερμηνεία του νόμου έχουμε στις περιπτώσεις που η δήλωση επιφέρει διαφορετικές έννομες συνέπειες από αυτές που ήθελε ο φορολογούμενος. Τυπική περίπτωση έχουμε όταν χρησιμοποιούνται νομικό όροι στους οποίους ο συναλλασσόμενος δίνει διαφορετική ερμηνεία από αυτήν που έχουν (βιβλ. Ν. Παπαντωνίου σελ 394).

Επειδή, σύμφωνα με την υπ. αρ. 1570/2010 απόφαση του Αρείου Πάγου η αποδοχή ή αποποίηση που οφείλεται σε πλάνη ή απειλή ή απάτη κρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις για τις δικαιοπραξίες. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι μπορεί να ακυρωθεί με **τελεσίδικη διαπλαστική απόφαση** μετά από κατάθεση αγωγής στα αρμόδια δικαστήρια.

Η πλάνη σχετικά με το ενεργητικό ή το παθητικό δεν θεωρείται ουσιώδης.

Επειδή, η ακύρωση της αποδοχής προβλέπεται βάση του άρθ. 1857 εδ. β του ΑΚ **ενώπιον των κατά νόμο αρμοδίων Πολιτικών Δικαστηρίων** (βιβλ. Ι.Σ.ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ Κληρονομικό δίκαιο ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΟΥΛΑΣ Αθήνα-Κομοτηνή σελ 401-402).

Επειδή, ο προσφεύγων κατέθεσε την υπ' αριθμ./2016 έκθεση αποποίησης κληρονομιάς ενώπιον του Ειρην. Περιστερίου στις 5/7/2016.

Επειδή, την υπ' αρ./03-05-2018 αρνητική απάντηση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αγίων Αναργύρων δεν έγινε αποδεκτή η από/5-7-2016 Έκθεση Αποποίησης Κληρονομιάς στο Ειρηνοδικείο Περιστερίου του θανάτου του πατέρα του προσφεύγοντος,, με ΑΦΜ, καθότι επ' αυτής αναγράφεται ως έτος θανάτου το 2014 και ως έτος αποποίησης το έτος 2016. Επίσης αναφέρει ότι:«στην οποία δεν αναμείχθηκε μέχρι σήμερα, ούτε θα αναμειχθεί στο μέλλον.».

Ως εκ τούτου η αποποίηση δεν γίνεται αποδεκτή λόγω εκπρόθεσμης υποβολής πέραν της 4μήνης προθεσμίας του Α.Κ.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την **απόρριψη** της από **08/6/2018** και με αριθμό πρωτοκόλλου **ενδικοφανή**
προσφυγή του, **ΑΦΜ**, κατοίκου κατά της υπ' αριθ.
...../03-05-2018 αρνητικής απάντησης, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αγίων Αναργύρων.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο
Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΑΚΟΣ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της .